

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی همدان
معاونت تحقیقات و فناوری

مرکز توسعه تحقیقات بالینی و شوراهای پژوهشی - بیمارستانهای آموزشی

Clinical Research Development Units (CRDU)
Hospital Research Development Committee (HRDC)

آئین نامه :

- ✘ شکل گیری تفکر حمایت از تحقیقات بالینی با استفاده از ظرفیتهای بالقوه بیمارستانها و اعضا هیئت علمی در بیمارستانهای آموزشی- درمانی.
- ✘ بر این اساس واحدهای توسعه تحقیقات بالینی و شوراهای پژوهشی بیمارستانها با هدف ترغیب و توانمندسازی اعضای هیئت علمی و فراهم نمودن تسهیلات جهت انجام پژوهش در بیمارستانهای آموزشی تشکیل می شوند.

هدف کلی:

- توسعه پژوهشهای بالینی:

- شورای پژوهشی بیمارستان آموزشی و واحد حمایت از توسعه تحقیقات بالینی به منظور توسعه کمی و کیفی پژوهشهای بالینی و هدایت آنها به سوی اولویت ها به موجب این آئین نامه در مراکز آموزشی-درمانی تابعه دانشگاه و تحت نظر معاونت پژوهشی راه اندازی می شوند.

اهداف اختصاصی:

1. تشویق و ترغیب پژوهشهای بالینی و مدیریتی در بیمارستان
2. فراهم آوردن تسهیلات مورد نیاز پژوهش های بالینی
3. توانمندسازی اعضای هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان
4. ارتقا کمی و کیفی مقالات پژوهشی
5. حمایت مالی از پژوهشهای بالینی

- شورای پژوهشی صرفاً در بیمارستانهای دارای واحد توسعه تحقیقات بالینی و به منظور تامین اهداف زیر تشکیل می شود:

1. تصویب خط مشی پژوهشی بیمارستان در راستای سیاستهای پژوهشی دانشگاه
2. بسترسازی و تامین نیروی انسانی و تسهیلات مورد نیاز واحد توسعه تحقیقات بالینی
3. نظارت بر حسن انجام فعالیت های پژوهشی
4. تلاش در جهت ادغام فعالیت های پژوهشی در آموزش و درمان
5. تلاش در جهت نهادینه کردن پژوهش در بیمارستان
6. تلاش و بسترسازی جهت ثبت الکترونیکی اطلاعات بیماران
7. بررسی و تصویب طرح های پژوهشی پیشنهادی و پایان نامه های تحقیقاتی دانشجویان.
(طبق ضوابطی که شورای پژوهشی هر دانشگاه تفویض اختیار می کند)

اعضای شورای پژوهشی بیمارستان

۱. معاون پژوهشی دانشگاه یا نماینده ایشان
 ۲. رئیس بیمارستان
 ۳. معاون پژوهشی بیمارستان
 ۴. سرپرست واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان
 ۵. یک نفر از اعضا هیات علمی مسلط به متدولوژی تحقیق ترجیحاً اپیدمیولوژیست یا آمار حیاتی
 ۶. حداقل یک نفر از اعضا هیات علمی هر گروه تخصصی یا فوق تخصصی موجود در بیمارستان به انتخاب اعضای هیات علمی آن گروه. لزوم شرکت این اعضا در جلسات بررسی طرحهای پژوهشی بر حسب مورد و به تشخیص سرپرست واحد خواهد بود.
- تبصره ۱- رئیس بیمارستان به عنوان رئیس شورای پژوهشی و سرپرست واحد به عنوان دبیر شورا تعیین می شود
- تبصره ۲- اعضای شورای پژوهشی با حکم معاون پژوهشی دانشگاه برای مدت دو سال منصوب می گردند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است .
- تبصره ۳- سرپرست واحد حسب مورد می تواند از دیگر اعضای گروه های تخصصی جهت بررسی طرحها دعوت به عمل آورد.

اقدامات انجام شده و برنامه های آتی مرکز

- 1) فضای فیزیکی امکانات و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری
- 2) برنامه ریزی جهت استقرار مشاور آماری و اپیدمیولوژیست در مرکز توسعه تحقیقات بالینی
- 3) برنامه ریزی جهت برگزاری کارگاه های توانمند سازی اعضای هیات علمی در حیطه پژوهشی و تعیین یک روز در هفته جهت برگزاری کارگاه
- 4) فعال شدن جلسات پژوهشی گروه های بالینی و تعیین معاون پژوهشی در همه گروه ها
- 5) تفویض اختیار بررسی و تصویب پروپوزال دانشجویان پزشکی در مرکز توسعه تحقیقات بالینی و تدوین دستورالعمل اجرایی و فلوچارت و فرمهای مربوط به آن (دستورالعمل پیوست)
- 6) دریافت ایده های تحقیقاتی اعضای محترم هیات علمی و کارکنان (فرم پیشنهادی)
- 7) برگزاری برنامه های آموزشی جهت دستیاران
- 8) جلب مشارکت و توانمندسازی کارکنان در امور پژوهشی
- 9) استفاده از اساتید توانمند در برگزاری کارگاه های آموزشی
- 10) برنامه های حمایتی اعضای هیات علمی برای ارتقای رتبه علمی و کارکنان جهت انجام امور پژوهشی
- 11) تعیین اولویت و اهداف پژوهشی بیمارستان با مشارکت کلیه گروه ها
- 12) ایجاد مراکز تحقیقاتی در بیمارستان (مرکز تحقیقات تروما و ...)
- 13) جذب پژوهشیار برای اشتغال در بیمارستان بعنوان خدمت وظیفه و یا طرح نیروی انسانی

عناوین کارگاه های آموزشی پیشنهادی واحد تحقیق و توسعه بالینی بیمارستان بعثت

- ۱) اصول و روش یافتن موضوع و عناوین تحقیقاتی
- ۲) نحوه نگارش پروپوزال
- ۳) روش تعیین حجم نمونه در تحقیقات
- ۴) جستجو در پایگاه های اطلاعاتی
- ۵) SPSS مقدماتی
- ۶) SPSS پیشرفته
- ۷) انواع روش جمع آوری و ثبت داده ها
- ۸) روش های تجزیه تحلیل و آنالیز داده ها
- ۹) نحوه نگارش مقاله نهایی
- ۱۰) اصول نگارش علمی مقاله به زبان فارسی
- ۱۱) اصول نگارش مقاله علمی به زبان انگلیسی
- ۱۲) انتخاب مجله مناسب برای انتشار مقاله
- ۱۳) روش سخنرانی و ارائه مقاله در کنگره های علمی
- ۱۴) روش داوری پروپوزال
- ۱۵) روش داوری مقالات علمی
- ۱۶) روش برگزاری ژورنال کلاب و نقد مقالات علمی
- ۱۷) ارتباط علوم بالینی با صنعت و علوم پایه در پژوهش
- ۱۸) اصول پژوهش های بین رشته ای
- ۱۹) اخلاق در پژوهش
- ۲۰) عملکرد مبتنی بر شواهد "Evidence-based Medicine"

موانع پژوهش در اعضای هیات علمی

۱. کارآمد نبودن مراکز توسعه تحقیقات بالینی و مراکز مشاوره پژوهشی
۲. عدم توانایی در شناخت عرصه‌های قابل تحقیق
۳. آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات
۴. ارزیابی نامناسب عملکرد پژوهشی
۵. نبود همکاران برون‌بخشی بین حوزه علوم پزشکی و سایر بخش‌ها
۶. تکرار پژوهش‌های مشابه به علت عدم سازماندهی امور و اطلاع‌رسانی نامناسب
۷. صرف بودجه پژوهشی دانشگاهی برای تحقیقاتی که حاصل چندانی برای جامعه ندارد.
۸. اعمال نظر شخصی و سلیقه‌ای در تصویب و ارزشیابی طرح‌ها و مقالات
۹. نامشخص بودن و تعدد مراجع تصمیم‌گیری در تصویب و ارزیابی فعالیت پژوهشی
۱۰. اطلاع‌رسانی ناکافی در خصوص منابع، امکانات و مقررات اداری تحقیقات

موانع پژوهش در اعضای هیات علمی

۱۱. نامناسب بودن نظام انگیزش، تشویق و حمایت از تحقیقات از سوی مدیران ارشد دانشگاه
۱۲. حمایت ناکافی مدیران از پژوهشگران
۱۳. پایین بودن امتیاز تخصصی به هر مقاله
۱۴. عدم همکاری لازم بین اعضای هیات علمی بالینی و علوم پایه
۱۵. عدم توزیع مناسب و عادلانه بودجه و امکانات در دانشگاه
۱۶. عدم جذب بخشی از بودجه پژوهشی سالانه به دانشگاه به علت سازمان‌دهی نامناسب
۱۷. عدم تسلط کافی به روش‌های تحقیق، آزمون‌های آماری و تهیه پرسشنامه
۱۸. ضعف مهارت‌های استفاده از سخت‌افزارها و نرم‌افزارها
۱۹. عدم تسلط کافی به اصول نگارش
۲۰. عدم تسلط کافی در مقاله‌نویسی و تهیه پوستر

موانع پژوهش در اعضای هیات علمی

۲۱. عدم تسلط کافی به تبیین، تشریح و پردازش مسئله تحقیق
۲۲. عدم آشنایی کامل با روش‌های جستجوی مناسب مقالات
۲۳. عدم تسلط کافی به زبان خارجی
۲۴. وجود روحیه فردگرایی و عدم تمایل به مشارکت در تحقیقات گروهی
۲۵. بی‌تفاوتی و کم‌رنگ شدن روحیه مسئله‌یابی و حساسیت به مسائل جامعه
۲۶. عدم تعهد به رعایت اخلاق پژوهشی و امانت‌داری علمی
۲۷. گرفتن ایده، موضوع و روش تحقیق از تحقیقات خارجی به‌جای توجه به مشکلات جامعه
۲۸. عدم وجود انگیزه‌های درونی برای تحقیق
۲۹. نبود فراغت خاطر روحی و روانی به علت وجود تنش‌ها و مشکلات داخل یا خارج از دانشگاه
۳۰. بی‌علاقگی نسبت به امر پژوهش

موانع پژوهش در اعضای هیات علمی

۳۱. اشتغال به کارهای اجرایی روزمره و پرحجم اداری در دانشگاه
۳۲. اشتغال زیاد در حوزه درمان و کمبود زمان لازم برای پژوهش
۳۳. مشکل بودن ارتباطات نزدیک علمی با پژوهشگران و مراکز پژوهشی در خارج از دانشگاه
۳۴. مشکلات معیشتی و ضرورت چندشغلی بودن در خارج از دانشگاه
۳۵. محدودیت استفاده از فرصت‌های مطالعاتی و مشکل بودن بهره‌مندی از آن
۳۶. وجود موانع برای شرکت در سمینارها و کنفرانس‌های خارج از کشور
۳۷. مشکل و طولانی بودن روند تهیه مواد لازم در تحقیق
۳۸. کمبود کارشناسان کمک تحقیقاتی کارآمد و دستیاران پژوهشی آموزش‌دیده
۳۹. نبود بانک‌های اطلاعاتی و آمار دقیق و به‌هنگام در دانشگاه
۴۰. عدم وجود هسته‌های فعال پژوهشی در بیمارستانها و دانشکده‌ها

موانع پژوهش در اعضای هیات علمی

۴۱. کمبود امکانات سخت افزار و نرم افزار رایانه‌ای و آزمایشگاهی مناسب
۴۲. کمبود کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی جهت راهنمایی در استفاده از منابع
۴۳. عدم به‌کارگیری نتایج حاصل از تحقیقات دانشگاه در بهبود امور جامعه
۴۴. کمبود منابع علمی
۴۵. طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات علمی
۴۶. پایین بودن میزان درآمد حاصل از فعالیت‌های تحقیقاتی نسبت به درآمدهای درمانی یا خارج از دانشگاه
۴۷. تحت تأثیر قرار گرفتن توزیع بودجه‌های پژوهشی از نام و نفوذ شخصی افراد
۴۸. بودجه ناکافی در دانشگاه برای کارهای علمی - تحقیقاتی
۴۹. نامناسب بودن مکانیسم و مقررات بودجه‌بندی
۵۰. عدم استقلال دانشگاه‌ها در امور مالی و وابستگی به بودجه صرفاً دولتی

باتشکر

